

Sygnatura akt I C 19/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Agnieszka Hadała

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2015 r. w K.

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko S. P. (1)

o zapłatę

I powództwo oddała;

II zasądza od powódki P. S. na rzecz pozwanego S. P. (1) kwotę 1218,78 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 19/15

UZASADNIENIE

Powódka P. S. wniosła o zasądzenie od pozwanego S. P. (1) odpowiednio kwoty 1.530,00 zł z ustawowymi odsetkami od 29 lipca 2012r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając swoje żądanie powódka podała, że według umowy z 25 czerwca 2011r. F. G. (1) sprzedał pozwanemu S. P. (1) szereg maszyn rolniczych i sprzęt rolniczy. Powódka podała dalej, że na mocy umowy sprzedaży F. G. (1) wydał pozwanemu ruchomości, które są wymienione w zestawieniu z 25.06.2011r., a pozwany miał dokonać wpłat uzgodnionych kwot. Powódka wskazała, że w dniu 18.07.2012r. F. G. (1) sprzedał wierzytelność wynikającą z przedmiotowej umowy na rzecz Biura (...) sp. z o.o. w L. a następnie w dniu 10 września 2012r. ona kupiła wierzytelność w kwocie 1.530,00 zł tytułem roszczenia z umowy sprzedaży rozrzutnika F. (na kwotę 18.500,00 zł). Powódka podniosła, że pozwany S. P. (1) nie uregulował na jej rzecz należności mimo powiadomienia go o dokonanych cesjach wierzytelności.

Pozwany S. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenia od powódki kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany przyznał, że w latach 2007 – 2008 kupił od F. G. (1), prowadzącego działalność gospodarczą – (...) – F. G. (1), sprzęt rolniczy, wymieniony w wykazie pt. „Pobrane sprzęt z dnia 2007r., 2008r.” – sporządzonym w dniu 25 czerwca 2011r. przez małżonkę F. M. G.. Zaprzeczył jednak istnieniu wierzytelności F. G. (1) w stosunku do pozwanego S. P. (1). Pozwany podniósł, że dokument z 25 czerwca 2011r. został sporządzony na żądanie małżonków P. w celu udokumentowania prawa własności do nabywanego przez pozwanego od F. G. (1) sprzętu rolniczego, na podstawie ustnych umów. Pozwany podał, że rozliczył się z F. G. (1) poprzez częściową zapłatę ceny gotówką a także poprzez odpracowanie, dokonując napraw sprzętu F. G. (1) w przedsiębiorstwie w K., jak również znajdującego się na jego posesji we W..

Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia, powołując się na przepis art. 554 k.c. Pozwany wskazał, że F. G. (1) prowadził działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych,

w związku z tym roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie takiej działalności gospodarczej podlegają, na podstawie wymienionego wyżej przepisu, dwuletniemu przedawnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany S. P. (1) w latach 2007 – 2008r. nabył od F. G. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w zakresie sprzedaży maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych, szereg maszyn i sprzętu rolniczego m. in. rozrzutnik F. za kwotę 18.500,00 zł.

/dowód: zestawienie z 25.06.2011r. k – 8, decyzja o wykreśleniu wpisu ewidencji działalności gospodarczej k – 35 i lista ogłoszeń w gazeci e A. (...) k – 53-58 /

Za część rzeczy pozwany płacił gotówką, m.in. za rozrzutnik F., a za część zapłata następowała w postaci równowartości pracy świadczonej przez S. P. (1) na rzecz firmy (...). Pozwany, będący ślusarzem – mechanikiem, dokonywał napraw sprzętu F. G. (1) przeznaczonego na sprzedaż, wykonując tę pracę w siedzibie przedsiębiorstwa w K. oraz siebie w domu we W., gdzie składowana była część maszyn i narzędzi należących do F. G. (1).

/dowód: zeznania świadków E. G. – k – 184 odwrót-185, M. P. – k – 184, R. P. – k – 198-199, kserokopia zeszytu – k – 36-43 , zeznania pozwanego S. P. hciarza złożone na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2015 r. /

Uzgodniona pomiędzy F. G. (1) i S. P. (1) stawka wynosiła 20,00 zł za godzinę pracy. W okresie od 2007r. do 2011r. pozwany wykonał pracę na rzecz przedsiębiorstwa pozwanego przez 2.515 godzin , nie otrzymując pieniędzy. Zapłata za prace następowała w formie odbierania przez S. P. (1) maszyn i narzędzi rolniczych.

/dowód: zeznania świadków E. G. – k – 184 odwrót-185, R. P. – k – 198-199, kserokopia zeszytu – k – 36-43 , zeznania pozwanego S. P. złożone na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2015 r./

Po wcześniejszym okresie bardzo dobrych stosunków pomiędzy rodzinami G. i P., wystąpiły nieporozumienia na tle wzajemnych rozliczeń. W dniu 25 czerwca 2011r. w domu pozwanego, z jego inicjatywy, doszło do spotkania, którego celem było m. in. sporządzenie zestawienia maszyn i urządzeń nabytych przez S. P. (1) od F. G. (1) w latach 2007 -2008. Wykaz ten pisała M. G. pod dyktando jej męża. Został tam użyty zapis, że F. G. (1) sprzedaje „na płatność” określone maszyny i urządzenia. W zestawieniu tym znalazły się następujące maszyny i sprzęt rolniczy:

- rozsiewacz 1.750,00 zł,
- podnośnik 750,00 zł,
- ceownik, rura, sznurek, kostka 290,00 zł,
- żmijka na kłos 250,00 zł,
- wiertarka 600,00 zł,
- sprężarka 850,00 zł,
- ściągacz 300,00 zł,
- rozrzutnik forszit 18.500,00 zł,
- samobierająca 8.500,00 zł,
- waga 1 t 1.700,00 zł,
- siewnik 6.500,00 zł,

- zbiornik 30 t lit 3.800,00 zł,
- opony 500,00 zł,
- przęśła 540,00 zł.

W zestawieniu znalazł się również zapis o odliczeniu słomy P. P. 1.500,00 zł.

Wykaz powyższy został podpisany przez F. G. (1) i S. P. (1).

/dowód: zestawienie z 25 czerwca 2011r. – k – 8, zeznania świadka R. P. – k – 198-199, zeznani a pozwanego S. P. złożone na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2015 r./

Umową przelewu wierzytelności z 18 lipca 2012r. F. G. (1) sprzedał Biuru (...) sp. z o.o. w L. wierzytelność wynikającą z zestawienia z 25 czerwca 2011r. opiewającego na kwotę 43.330,00 zł. W dniu 10 września 2012 r. powódka P. S. nabyła od Biura wierzytelność w kwocie 1.530,00 zł wynikającą ze sprzedaży S. P. (1) rozrzutnika F..

/dowód: umowa przelewu wierzytelności z 18.07.2012 r. – k – 9, umowa przelewu wierzytelności z 10.09.2012 r. – k – 12 /

Sąd zważył co następuje:

W pierwszym rzędzie należy odnieść się do postawionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Powódka dochodzi należności za maszyny i narzędzia rolnicze nabyte przez pozwanego od F. G. (1) w latach 2007 – 2008 roku. Wynika to z zapisów zestawienia sporządzonego 25 czerwca 2011r., które przynajmniej w tej części nie są kwestionowane przez strony. W świetle decyzji z 31 stycznia 2009r. o wykreśleniu F. G. (1) z ewidencji działalności gospodarczej, nie może budzić wątpliwości, że prowadził on w latach 2007 – 2008 działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych. Oprócz tego formalnego zapisu, o prowadzeniu przez F. G. (1) działalności gospodarczej w określonym wyżej zakresie, można wnosić na podstawie ogłoszeń z gazety, a także zeznań osób zatrudnionych w jego firmie. Twierdzenia powódki o tym, że nabyte przez pozwanego narzędzia i maszyny nie pochodziły z przedsiębiorstwa (...) G., a były mieniem „prywatnym” należy uznać za gołosłowne. O tym, że były to rzeczy sprzedawane w ramach działalności świadczy chociażby rozmiar i asortyment sprzedanych S. P. (1) maszyn i urządzeń, co w zestawieniu z faktem prowadzenia przez F. G. firmy, musi prowadzić do wniosku o sprzedaży dokonanej w ramach prowadzonej firmy. Oceny tej nie może zmienić dołączony przez pozwaną dokument w postaci umowy sprzedaży z 10.01.2005 r. (k – 152). Fakt kupna przez F. G. (1) od M. F. rozrzutnika F. T. nie daje żadnych podstaw do wniosku – jak chce tego powódka – by maszyna ta była wyłączona z obrotu w ramach prowadzonego przez F. G. przedsiębiorstwa a „stanowiła prywatną własność” F. G.. Trzeba zauważyć bowiem, że maszyny i urządzenia nabywane i sprzedawane „w ramach przedsiębiorstwa” stanowiły cały czas „prywatną własność” prowadzącego działalność gospodarczą, a o sprzedaży tych maszyn i urządzeń w zakresie działalności gospodarczej F. G. (1) decyduje asortyment tych rzeczy i forma transakcji, które mieszczą się w ramach działalności gospodarczej F. G. prowadzonej pod firmą (...). Trzeba też zauważyć, że w ogłoszeniach prasowych z lat 2006, 2007 i 2008 rozrzutniki F. T. były przedmiotem oferty zarówno kupna jak i sprzedaży zgłoszonych przez firmę (...) G. mieszczącą się w K..

Zgodnie z treścią przepisu art. 554 k.c. roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawniają się z upływem lat dwóch. Przepis art. 120 § 1 k.c. stanowi, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Oczywiście, strony same mogą określić termin spełnienia świadczenia. W każdej jednak sytuacji, jak to zauważył Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 12.02 1991 r. wydanym w sprawie III CRN 500/90, roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (patrz. OSN 1992, nr 7-8, poz.137). Jak podkreśla się w doktrynie, ustawa nie definiuje pojęcia wymagalności, należy jednak przez wymagalność rozumieć taki stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, a jest to stan potencjalny o charakterze obiektywnym, którego początek następuje w chwili, gdy wierzytelność zostaje uaktywniona (patrz. Kodeks

cywilny Komentarz do artykułów 1 – 449¹¹ Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2005, str. 459, teza 1 do art. 120). W przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych, tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie, wierzytelność sprzedawcy została „uaktywniona” z chwilą wydania rzeczy kupującemu. Powodowie nie wskazywali, aby w kwestii terminu zapłaty przez kupującego były jakieś uzgodnienia pomiędzy F. G. (1) a S. P. (1) i w związku z tym trzeba przyjąć, że początek biegu przedawnienia roszczeń co do zapłaty, wynikających ze sprzedaży maszyn i narzędzi pozwanemu, rozpoczął się z momentem wydania rzeczy pozwanemu. Skoro tak, to przy wydaniu pozwanemu rzeczy w latach 2007 i 2008, przedawnienie co do zapłaty za nabyte ruchomości nastąpiło najpóźniej z końcem 2010 roku. Zarzut przedawnienia służył pozwanemu w stosunku do F. G. (1). Zgodnie z treścią przepisu art. 513 § 1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. W świetle tego przepisu, skuteczne było podniesienie przez pozwanego S. P. (1) zarzutu przedawnienia, gdyż wywierało ono skutek wobec kolejnych nabywców wierzytelności.

Wspomniana wyżej okoliczność co do braku uzgodnień pomiędzy kontrahentami tj. F. G. (1) i S. P. (1), odnośnie terminu zapłaty za nabyte przez tego ostatniego rzeczy, wynikała zapewne z faktów, na które powoływał się pozwany. Wskazywał on, że za niektóre rzeczy zapłacił gotówką a inne należności z tytułu zapłaty ceny uregulował poprzez świadczenie pracy, która miała być zaliczana na poczet ceny. W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że to zapewne te okoliczności zadecydowały, że F. G. (1) przez tak długi okres od wydania rzecz pozwanemu, nie dochodził od niego należności z tytułu sprzedaży maszyn i urządzeń. Tłumaczyć to można dobrymi stosunkami panującymi pomiędzy rodzinami G. i P., tak samo jak te bliskie więzi dwu rodzin mogły zadecydować, że nie sporządzano dokumentacji dotyczącej sprzedaży rzeczy i sposobu rozliczeń. W latach 2003 i 2004 S. P. (1) też dokonywał zakupów u F. G. (1), jednakże wówczas te więzi nie były jeszcze silne i w tym czasie zakupy jak i płatności były odnotowywane na piśmie. Te bliskie relacje rodzin uzasadniały także to, że S. P. (1) w formie odpracowywania regulował należności za kupowany od F. G. (1) sprzęt. Powyższe wynika z zeznań świadków M. P., E. G. i R. P.. Szczególnie cenne są zeznania świadka E. G., który wykonywał pracę na rzecz F. G. (1) i który potwierdził, że wspólnie z S. P. (1) pracował w firmie (...). G. w K.. Zeznania tego świadka potwierdziły nie tylko fakt wykonywania pracy przez S. P. (1) w firmie (...). G. ale na ich podstawie można było także ocenić, że wiarygodne były twierdzenia powoda co do rozmiaru tej pracy. Warto jeszcze podkreślić, że świadkowie G. i P. nie byli związani z żadną ze stron, nie utrzymywali bliższych kontaktów z pozwanym, co przesądziło o uznaniu ich zeznań za wiarygodne. Zgodność zeznań tych świadków z twierdzeniami pozwanego i jego żony, dawała podstawę do przyjęcia za wiarygodne zeznań tych świadków i pozwanego także co do innych okoliczności niniejszej sprawy. Jak już wspomniano wyżej, wiarygodność świadków wskazanych przez pozwanego determinowała przyjęcie jako prawdziwej wersji pozwanego co do zakupu rzeczy i sposobu rozliczania się kontrahentów, w tym zapłaty gotówką za rozrzutnik F..

Powyższe pozwala także ocenić wartość dowodową zestawienia sporządzonego w dniu 25 czerwca 2011r. Wbrew twierdzeniom powodów, dokument ten nie stanowił umowy sprzedaży rzeczy pozwanemu. Oceniając go, trzeba mieć na uwadze, że został on napisany w sytuacji, gdy doszło do nieporozumień pomiędzy S. P. (1) a małżonkami G.. Można wręcz przyjąć, mając na uwadze całokształt okoliczności związanych z transakcjami pomiędzy F. G. (1) i S. P. (1), że sporządzając zestawienie nabytego przez pozwanego sprzętu, M. G. pisała je pod dyktando męża w taki sposób, by w przyszłości wykorzystać je przeciwko pozwanemu. Sąd przyjął za wiarygodne twierdzenia powoda co do okoliczności sporządzenia owego zestawienia. Jak już wspomniano wyżej, wiarygodność zeznań pozwanego co do wykonywania pracy u F. G., przesądza o tym, że nie można przyjąć za powodami, że z tytułu zakupu wymienionego tam sprzętu rolniczego, pozwany byłby zobowiązany do zapłaty jakichkolwiek należności. W ocenie sądu, M. G. świadomie użyła w tym zestawieniu określeń typu „sprzedaje na płatność”, by pismo to przypominało sporządzone w latach 2003 i 2004 zapisy (k – 45-46), które były sporządzane przy faktycznym zawieraniu umów sprzedaży maszyn rolniczych pomiędzy F. G. i S. P.. Podobny cel był zapisu o „odliczeniu słomy”. Miał on nadać temu zestawieniu waloru rzetelnego określenia wzajemnych zobowiązań stron umów z 2007 i 2008 roku. Przyjmując konsekwentnie za wiarygodne zeznania pozwanego, należy zgodzić się z jego twierdzeniami, że nie przywiązywał zbyt dużej wagi do treści zestawienia, a podpisując je, nie wnikał szczegółowo w użyte sformułowania.

Mając powyższe na uwadze należało przyjąć, że pozwany nie miał zobowiązań w stosunku do F. G. (1) z tytułu nabycia w latach 2007 i 2008 maszyn i sprzętu rolniczego, gdyż uiścił za nie należność, część gotówką a część w formie odpracowania w firmie (...). W takiej sytuacji przelew wierzytelności przez F. G. (1) na rzecz Biura (...) sp. z o.o. w L. jak i późniejsze umowy przelewu wierzytelności na powodów nie mogły odnieść swoich skutków. Wynika to z zasady, że nikt nie może przenieść na drugiego więcej prawa niż sam ma. To oraz trafnie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia przesądziły o oddaleniu powództw powodów.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. Na koszty te składały się: opłata dla radcy prawnego ustalona na podstawie przepisu § 6 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (tekst jedn. Dz.U. z 2013 poz.490) – 600,00 zł, zwrot opłaty od pełnomocnictwa – 17,00 oraz zwrot kosztów przejazdów pełnomocnika w wysokości określonej w zestawieniu kosztów – 601,78 zł.